

УДК 801.675.2

DOI 10.18372/2786-5487.1.15873

Сумець Олександр Михайлович
доктор економічних наук, професор,
кафедра логістики,
Національний авіаційний університет,
м. Київ, Україна

РОЗВИТОК ЦИФРОВІЗАЦІЇ І ВИМОГИ ДО СУЧАСНОЇ ОСВІТИ

Анотація. У статті розглядаються цифрові тренди розвитку економіки. Описуються компетенції здобувачів, які будуть їм необхідні у майбутньому.

Ключові слова: цифровізація, цифрові трансформації, цифрові технології, компетенції, освіта.

Annotation. The article considers digital trends in economic development. Describes the competencies of applicants that they will need in the future.

Key words: digitalization, digital transformations, digital technologies, competencies, education.

Цифрові трансформації в економіці України і, зокрема в житті кожної людини, є безперечним фактом. Вони зумовлені досить інтенсивним розвитком цифрових технологій, що проникають в усі сфери діяльності людини, підприємств, фірм і компаній.

Відомі українські вчені Ляшенко В. І. і Вишневецький О. С. у монографії констатують, що «якісні зміни у використанні цифрових технологій упродовж останніх десятиліть зумовили виділення чотирьох етапів цифрової революції» [1].

Перший етап цифрової революції (1990–2000 рр.) характеризувався формуванням необхідної інфраструктури для забезпечення доступу до інформації через Інтернет, а сайти в основному призначалися тільки для читання (отримання) інформації, а не її розміщення та просування. На другому етапі (2000–2010 рр.) користувачі особисто стали активними учасниками створення та накопичення даних. Третій етап (2010–2020 рр.) ознаменувався ерою соціальних мереж і месенджерів (додатків для обміну миттєвими повідомленнями).

Четвертий етап, початок якого умовно покладено з 2020 р., передбачає побудову так званого нейронету, тобто мережі, де комунікації між людьми, тваринами та речами здійснюватимуться на принципах нейрокомунікації, використання штучного інтелекту та Всеосяжного Інтернету людей, речей, даних, процесів тощо.

Зважаючи на вищевказане, з погляду автора, саме третій етап надав можливість формалізувати тренди розвитку цифрових технологій у найближчому майбутньому (упродовж четвертого етапу) (рис.1).

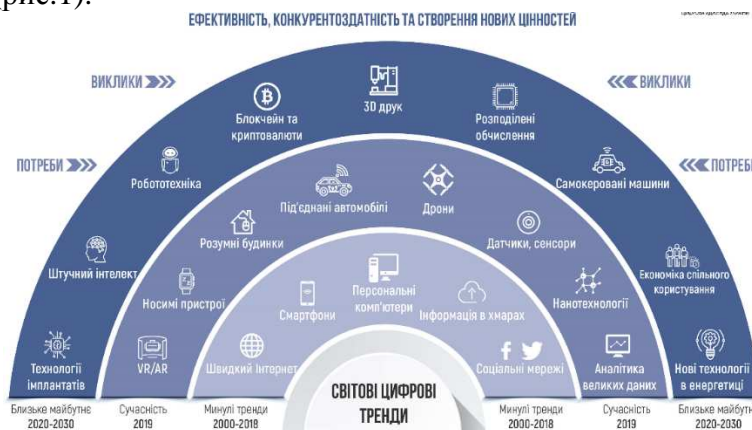

Рис. 1. Ключові цифрові тренди [2]

Поява нових цифрових технологій зумовлює попит на нові компетенції фахівців, що працюють з ними. Не є секретом, що підготовка в Україні таких спеціалістів значно відстає від темпів розвитку цифрових технологій, а тому ми спостерігаємо зростання дефіциту відповідних кадрів. Саме це і є однією з основних перешкод розвитку ІТ. Ця проблема існує не тільки в Україні. Відповідний голод на таких фахівців спостерігається і в США, і в Європі: за даними компанії WEF, у всьому світі сьогодні не більше 22 000 спеціалістів рівня PhD у сфері ІТ й лише тільки у США налічують понад 10 000 відкритих вакансій.

А от результати дослідження McKinsey (McKinsey Global Institute analysis) свідчать про те, що в Європі до 2030 року робочий час, проведений із використанням інноваційних технологічних навичок, збільшиться на 20 %, а з використанням базових технологічних компетенцій – на 65 %. Відповідно до цього ж дослідження, за подальші 10 років 90 % робочих місць потребуватимуть цифрових навичок. Попит також зросте на працівників із соціальними й емоційними навичками – приблизно на 22 % у всіх галузях промисловості Європи до 2030 року [2]. Своєю чергою, результати дослідження OECD свідчать про потребу в розвитку «твердих» навичок, зокрема: розроблення програмного забезпечення, управління базами даних, машинне навчання, статистика, а також навички зі STEM-предметів. Також слід звернути увагу на розвиток «підприємницьких» навичок – управління бізнесом, маркетингу та фінансів, а також «м'яких» навичок, зокрема спілкування, комплексного розв'язання проблем, критичного мислення та креативності [2].

Отже, з вищенаведеного слідує, що цифрова трансформація не обходить і сектор вищої освіти. А це значить, що сфера вищої освіти потребує реформування й переходу на модульну кросплатформову систему, в якій здобувач зможе обирати предмети без прив'язки до закладу освіти й отримувати максимум послуг та матеріалів онлайн. То ж, за таких умов необхідна акредитація міжнародних платформ онлайн-освіти з присвоєнням їм кредитних балів, набираючи які, здобувач зможе самостійно формувати свій навчальний план. На думку автора, саме такий підхід до освіти надасть можливість отримати здобувачам у процесі навчання необхідні компетенції, що в подальшому дозволить їм зберегти робоче місце, не залишитися безробітним.

Список використаних джерел

1. Ляшенко В. І., Вишневський О. С. Цифрова модернізація економіки України як можливість проривного розвитку. Монографія. Київ : НАН України, Ін-т економіки промисловості. 2018. 252 с.
2. Національна стратегія Індустрії 4.0. Проект для Кабінету Міністрів України (за підтримки координатора ОБСЄ в Україні). URL: [file:///c:/users/home/downloads/strategy%204.0%20vf_new_version7.02%20\(1\).pdf](file:///c:/users/home/downloads/strategy%204.0%20vf_new_version7.02%20(1).pdf) (дата звернення: 15.03.2021).